

Весна Андријашевић

Народна библиотека „Стефан Првовенчани” Краљево
vesna.m.milosavljevic@gmail.com

Катарина Јаблановић

Народна библиотека „Стефан Првовенчани” Краљево
katarina.dasic@gmail.com

Нина Раденковић

Народна библиотека „Стефан Првовенчани” Краљево
ninanikodijevic@yahoo.com

ПРИЧА (ИЗ) МОЈЕ КЊИЖНИЦЕ

У организацији Градске библиотеке Бели Манастир, Средишње библиотеке Мађара у Хрватској, 7. и 8. новембра 2019. године, у Кнежевим Виноградима, одржан је међународни стручни скуп библиотекара под називом „Прича (из) моје књижнице”. Идеја организатора била је да окупи колеге који, као и библиотеке из којих долазе, стварају занимљиве и успешне наративе, „те да се кроз приче укаже на њихов повијесни, културни, друштвени и јавни значај у свакодневном животу”.¹ Реч је о скупу који се у Белом Манастиру већ традиционално одржава, а 2019. године учествовало је око четрдесет излагача са пријављеним радовима из Хрватске, Србије, Мађарске и Словачке. Треба истаћи да је зборник радова у издању библиотеке домаћина скупа објављен пре почетка конференције.

Министарство културе Републике Хрватске било је покровитељ скупа, а организатори су нагласили да су имали велику финансијску подршку спонзора – предузећа и појединаца. Две изложбе уприличене су као пратећи програми скупа – једна је представила библиотеке националних мањина у Републици Хрватској, а другу, под називом „Моја књижница”, чиниле су фотографије настале

---

¹ [Marija Kretić Nađ i Renata Benić], „Uvod”, *Priča (iz) moje knjižnice: zbornik radova*: 4. skup sa međunarodnim sudjelovanjem, 7. i 8. studenoga 2019, Kneževi Vinogradi (Beli Manastir: Gradska knjižnica Beli Manastir, 2019), 9.

у оквиру пројекта, фото-конкурса Градске књижнице Пожега. Учесницима и гостима омогућена је и заједничка посета Парку природе Копачки рит, након радног дела првог дана скупа.

Међу двадесет радова, представљених првог дана скупа, највећу пажњу и интересовање привукло је излагање Александре Шутало (Градска књижница и читаоница Пожега), која је представила пројекат „Књига сваки дан”, чији је циљ промовисање читања и подстицање креативног изражавања кроз фотографију. Реч је о пројекту који се веома успешно организује од 2014. године и који подразумева три фазе: фото-конкурс, чија је тема увек везана за књигу и читање, организовање самосталних изложби од пристиглих радова, које оцењује комисија, и међубиблиотечку сарадњу, помоћу које те изложбе крећу на путовање и постају доступне свим грађанима.

Смештена у Дворцу Пејачевић, Хрватска народна књижница и читаоница Нашице, идеалан је простор за одржавање предбожићних радионица и хуманитарну продају поклон-књига. Силвија Шокић, из ове институције, похвалила се и признањем за волонтерски ангажман које је њена библиотека добила. Рад Моравке Тодић (Сремска Митровица) у кратким цртама је приказао живот Глигорија Возаровића, првог српског књиговесца, издавача, књижара. Будући да долазе из мултиетничке средине, колеге из суботичке библиотеке и музеја говориле су о изузетном значају рада на очувању завичајне и ретке грађе.

Посебан утисак на све присутне оставила је разноврсност метода, модела и техника које школски библиотекари у Хрватској користе да дружење ученика са књигама учине занимљивијим. Анита Туфекчић (Гуња) и Биљана Крњајић (Вуковар) објасниле су како уз помоћ апликација Lightworks и Easy Voice Recorder, те програма Pixlr и Photoscape, са децом стварају приче којима ће утицати на вршњаке и подстаћи их на акцију. Анкица Каракаш Радошевић (Селци Ђаковачки) представила је на који начин помоћу прављења „чудовишта” од рециклираних материјала помаже деци да се ослободе страха од читања и јавних наступа. Имајући у виду да су климатске промене и очување животне средине у фокусу интересовања савременог друштва, Власта Павловић Елез (Винковци) показала је како под менторством посвећене школске библиотекарке ученик може да победи на окружном такмичењу

Хрвајска какву желимо. О читалачким пасошима ученика и панонима за „лајковање” књига говорила је Кристина Периф (Иванково). У оквиру пројекта „Из књиге на стол”, Анђелка Блажевић и Кристина Подгорник (Градска књижница и читаоница Ђаково), у сарадњи са ученицима и наставницима Средње струковне школе Антун Хорват, организовале су седам куварских радионица, повезујући књиге и прехранбене намирнице.

Другог дана скупа, на програму је, такође, било двадесет радова колега из региона. Излагања су се наставила у духу активних школских библиотекара па је тако Марија Класић Петровић, из Исусовачке класичне гимназије у Осијеку, говорила о учешћу њене школе у програмима Erasmus+, Euroscola и Jesuit European Educational Project.² У свом раду „Школска књижница – мјесто инспирације и креације нових прича”, још једна библиотекарка из Осијека, Ирена Бандо, представила је примере добре праксе који су засновани на креативном стваралаштву ученика са којима је проводила време. Резултати ове плодноне сарадње су импресивни: аудио-визуелна сликовница *Ана у ѿирази за Дједом Божићњаком*, која је освојила прво место на државном такмичењу *Моја ѿрва књиа*, илустровани стрипови *Гриа Чварак* и *Како живи Анђунѿун*, као и објављивање књиге *Прича о Авану и Мрку*, чија је ауторка ученица с потешкоћама у развоју.

Школски библиотекар и песник, Тихомир Дунђеровић (Биље) је на веома атрактиван и ефектан начин показао како функционише радионица креативног писања „Увод у слободни стих”, чији је аутор и водитељ. Сви учесници скупа могли су да, извлачећи речи из шешира, на тренутак постану поете. Као најзанимљивију и најуспешнију методу истакао је стварање *Blackout* поезије, подврсте дадаистичке уметности. Значај породичних књижевних легата, као својеврсних извора за тумачење културне историје једног града, образложиле су Марина Винај и Ивана Кнежевић Крижић из Музеја Славоније у Осијеку. С обзиром на чињеницу да библиотека мора бити свуда где су и њени корисници, високошколска библиотека Грађевинског и архитектонског факултета Осијек нашла се на

² ЈЕЕР је пројекат културне и политичке едукације утемељен на антрополошком моделу планирања који је језгро игњацијевске педагогије. Пројекат је својеврсна симулација Европског парламента која укључује девет делегација различитих европских исусовачких школа.

друштвеним мрежама. Весна Зобунџија и Елизабета Драгун описале су како је selfie кутак мотивисао студенте да све више времена проводе у читаоници. Веома пригодно, стручни скуп је завршен излагањем Марине Чалић Полегубић (Шибеник) „Најбољи посао на свијету”, која сматра да су библиотекарски у идеалном положају да стварају лепе приче, а понекад и да буду суперјунаци.

Нина Раденковић из краљевачке библиотеке и Биљана Давидовски из Народне библиотеке Ужице, представиле су рад „Са младима на путу евроинтеграција”, у коме су објасниле на који начин добра међубиблиотечка сарадња води до успеха. Краљевачка и ужичка библиотека су међу најактивнијим чланицама ЕУтека мреже, која броји 48 јавних библиотека на територији Републике Србије. Ове институције културе су уприличиле разноврсне активности (трибине, програме, изложбе, квизове, радионице) које су за циљ имале боље информисање својих корисника и суграђана, посебно младих, о Европској унији, придруживању Србије ЕУ, постулатима на којима заједница народа почива. Катарина Јаблановић, из краљевачке библиотеке, у излагању „Прича о јубилеју Карановачке читаонице”, приближила је програмску активност НБ „Стефан Првовенчани” за 2018. годину, која је у потпуности била у знаку обележавања јубилеја. У раду је осветлила низ активности – организовање свечане академије, штампане изложбе, стручног скупа библиотекара, пригодних књижевних вечери, бесплатног уписа за кориснике, објављивање монографије и зборника са стручног скупа, све у циљу да послуже као пример добре праксе колегама запосленим у библиотекама или сродним установама културе.

Весна Андријашевић учествовала је са темом „Библиотека и школе – партнери у образовању ученика”, говорећи о дугогодишњој сарадњи Народне библиотеке „Стефан Првовенчани” и краљевачких школа, кроз едукативни програм „Са децом око света”. Кроз видео-презентацију, упознала је присутне на који начин је, комбинујући мултимедијалну наставу и занимљиве госте, током дванаест година реализације овог програма, повезано наставно, васпитно-образовно и културно деловање, не само библиотеке и школа са подручја Рашког округа, већ и осталих институција културе, културно-уметничких друштава, спортских удружења и амбасада различитих држава у Београду.

Овај међународни стручни скуп омогућио је интеракцију и повезивање заједнице библиотекара, дао допринос изучавању историје библиотека и културне баштине, омогућио размену знања, искустава и идеја више од четрдесеторо учесника из Мађарске, Словачке, Хрватске и Србије.